

ORIËNTATIE GETALLEN

		<p>S heel grote getallen (miljarden) uitspreken en in cijfers schrijven, en getallen afronden volgens afrondregels DOEL 1</p> <p>F heel grote getallen (miljarden) uitspreken en in cijfers schrijven, en getallen afronden op tientallen, honderdtallen en duizendtallen volgens afrondregels DOEL 1</p>							<p>S betekenis geven aan getallen tot in de miljarden (herhaling) DOEL 1</p> <p>F betekenis geven aan eenvoudige getallen tot in de miljarden (herhaling) DOEL 1</p> <p>negatieve getallen en Romeinse cijfers (optioneel) DOEL 3</p>		
--	--	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--

OPTELEN EN AFTREKKEN

		<p>S ongelijknamige breuken optellen en aftrekken DOEL 2</p> <p>F benoemde gelijknamige en ongelijknamige breuken optellen en aftrekken (herhaling) DOEL 2</p>						<p>S ongelijknamige breuken optellen, aftrekken en vermenigvuldigen (herhaling) DOEL 2</p> <p>F benoemde gelijknamige en ongelijknamige breuken optellen en aftrekken en het berekenen van een deel van het geheel (herhaling) DOEL 2</p>		<p>S hoofdrekenen (+, -, x en :) met eenvoudige benoemde en onbenoemde decimale getallen (herhaling) DOEL 1</p> <p>F hoofdrekenen (+, -, x en :) met eenvoudige benoemde decimale getallen (herhaling) DOEL 1</p>
--	--	--	--	--	--	--	--	---	--	---

VERMENIGVULDIGEN EN DELEN

<p>S cijferend vermenigvuldigen bij sommen als 22×64 en 65×36 DOEL 1</p> <p>F cijferend vermenigvuldigen of rekenen met splitsen bij sommen als 22×64 en cijferend of kolomsgewijs vermenigvuldigen bij sommen als 6×346 DOEL 1</p> <p>S hoofdrekenend vermenigvuldigen met benoemde en onbenoemde decimale getallen en vermenigvuldigen met decimale getallen bij sommen als $2,9 \times 8,1$ en $24 \times 0,67$, komma plaatsen o.b.v. schatting DOEL 2</p> <p>F hoofdrekenend vermenigvuldigen met benoemde decimale getallen en vermenigvuldigen met decimale getallen bij sommen als $2,9 \times 8,1$ en $24 \times 0,67$, komma plaatsen o.b.v. schatting DOEL 2</p>	<p>delen met decimale getallen bij sommen als $18,88 : 5,9$: schatten – rekenen zonder komma (met rekenmachine) – komma plaatsen DOEL 2</p>	<p>S een breuk met een breuk vermenigvuldigen DOEL 2</p> <p>F een deel van een geheel berekenen en een heel getal met een benoemde breuk vermenigvuldigen (herhaling) DOEL 2</p>	<p>S cijferend vermenigvuldigen (herhaling) DOEL 1</p> <p>F cijferend of kolomsgewijs vermenigvuldigen (herhaling) DOEL 1</p>	<p>S kolomsgewijs delen (herhaling) DOEL 1</p> <p>F rekenen met splitsen en kolomsgewijs delen (herhaling) DOEL 1</p> <p>breuken en gemengde getallen delen door een breuk (F in context) DOEL 2</p>	<p>S herkennen wanneer een getal deelbaar is door 2, 10, 5 of 4 en door S 8, 3 en 9. DOEL 1</p> <p>S delen met decimale getallen DOEL 2</p> <p>F delen met benoemde decimale getallen DOEL 2</p>	<p>S ongelijknamige breuken optellen, aftrekken en vermenigvuldigen (herhaling) DOEL 2</p>	<p>S hoofdrekenen (+, -, x en :) met eenvoudige benoemde en onbenoemde decimale getallen (herhaling) DOEL 1</p> <p>F hoofdrekenen (+, -, x en :) met eenvoudige benoemde decimale getallen (herhaling) DOEL 1</p> <p>S hoofdrekenen (+, -, x en :) met eenvoudige benoemde en onbenoemde decimale getallen (herhaling) DOEL 1</p> <p>F hoofdrekenen (+, -, x en :) met eenvoudige benoemde decimale getallen (herhaling) DOEL 1</p> <p>S staartdelen met sommen als $5819 : 23$ (optioneel) DOEL 3</p> <p>F $5819 : 23$ kolomsgewijs delen in maximaal 3 stappen (herhaling) DOEL 3</p>
---	---	--	---	--	---	--	---

INSTAPBLOK BLOK 1 BLOK 2 BLOK 3 BLOK 4 BLOK 5 BLOK 6 BLOK 7 BLOK 8 BLOK 9 BLOK 10

METEN

S oppervlakte van rechthoeken en andere figuren en inhoud van balkvormige figuren berekenen **DOEL 4**

F oppervlakte van rechthoeken en driehoeken en inhoud van balkvormige figuren berekenen met eenvoudige maten **DOEL 4**

S schaal berekenen en schaalnotaties (schaallijn en notatie 1:xx) gebruiken om lengtes op schaal om te rekenen naar de werkelijke lengtes en omgekeerd, met kleine schalen **DOEL 4**

F schaal berekenen en een schaallijn gebruiken om lengtes op schaal om te rekenen naar de werkelijke lengte en omgekeerd, met kleine schalen **DOEL 4**

kubieke maten en inhoudsmaten omrekenen in toepassingsituaties, waarbij ook het effect van vergrotingen van 1, 2 of 3 lengtes op de inhoud, een rol speelt **LES 11**

S alle maten voor gewicht gebruiken bij herleidingen en dit toepassen bij verhoudingsopgaven met prijzen en gewichten (herhaling) **DOEL 4**

F maten voor gewicht gebruiken bij herleidingen en dit toepassen bij verhoudingsopgaven met prijzen en gewichten in voorstelbare situaties (herhaling) **DOEL 4**

snelheden interpreteren en berekenen in toepassingsituaties, weten wat gemiddelde snelheid betekent en hierbij passende eenheden hanteren **LES 11**

S rekenen met samengestelde grootheden en dat gebruiken om hoeveelheden verhoudingsgewijs te vergelijken **DOEL 4**

F rekenen met eenvoudige samengestelde grootheden en dat gebruiken om hoeveelheden verhoudingsgewijs te vergelijken **DOEL 4**

S rekenen met schaallijn en schaalnotatie 1:xx en omtrek en oppervlakte berekenen van rechthoekige figuren (herhaling) **DOEL 1**

F rekenen met schaallijn en omtrek en oppervlakte berekenen van rechthoekige figuren (herhaling) **DOEL 1**

S het berekenen van de inhoud van balkvormige figuren met de inhoudsmaten dm³, cm³, m³ en liter (herhaling) **DOEL 2**

F het berekenen van de inhoud van balkvormige figuren met de inhoudsmaten dm³ en liter (herhaling) **DOEL 2**

de oppervlakte van figuren berekenen die te verdelen zijn in rechthoeken en driehoeken (optioneel) **DOEL 3**

de omtrek en oppervlakte van een cirkel berekenen (optioneel) **DOEL 4**

verbanden onderzoeken tussen het vergroten van de omtrek en de maten van vierkanten en cirkels **LES 11**

TIJD

rekenen met tijdsverschillen in verschillende tijdzones en tussen 2 tijdstippen in uren en minuten (**S** en seconden tot op honderdsten nauwkeurig) **DOEL 4**

MEETKUNDE

het begrip 'de kortste weg' op een globe onderzoeken **LES 11**

het effect verklaren van de in de loop van de dag en gedurende het jaar veranderende zonnestand, en weten dat je met een zonnwijzer de tijd kunt aanduiden **LES 11**

zich oriënteren op een plattegrond van een gebouw, voorzien van windroos en legenda **LES 11**

het maken van perspectieftekeningen van eenvoudige ruimtelijke figuren onderzoeken **LES 11**

een vlakvulling maken in combinatie met symmetrie **LES 11**

de vorm van doorsneden van ruimtelijke figuren voorspellen, herkennen en tekenen **LES 11**

een kompas gebruiken **LES 11**

DATA EN VERBANDEN

S gegevens aflezen uit diagrammen, ermee rekenen, trends herkennen en verbanden leggen tussen diagrammen **DOEL 4**

F gegevens aflezen uit eenvoudige diagrammen, ermee rekenen, trends herkennen en verbanden leggen tussen diagrammen **DOEL 4**

kritisch kijken naar getallen en grafieken uit het nieuws (optioneel) **DOEL 3**

het verwerken van enquêtegegevens in grafieken (optioneel) **DOEL 4**

S gegevens aflezen uit diagrammen, ermee rekenen, trends herkennen en verbanden leggen tussen diagrammen (herhaling) **DOEL 1**

F gegevens aflezen uit eenvoudige diagrammen, ermee rekenen, trends herkennen en verbanden leggen tussen diagrammen (herhaling) **DOEL 1**

S rekenen met gegevens in lijndiagrammen (herhaling) **DOEL 2**

F rekenen met gegevens in eenvoudige lijndiagrammen (herhaling) **DOEL 2**

herkennen, uitleggen en voortzetten van patronen met figuren en getallenrijen (optioneel) **DOEL 3**

handig tellen van alle mogelijke combinaties waarbij de volgorde wel/niet belangrijk is (optioneel) **DOEL 4**

GROEP 8

INSTAPBLOK   BLOK 1   BLOK 2   BLOK 3   BLOK 4   BLOK 5   BLOK 6   BLOK 7   BLOK 8   BLOK 9   BLOK 10

OVERIGE BEWERKINGEN

	de regels kennen voor de volgorde van de bewerkingen DOEL 1		bewerkingen schattend uitrekenen in contexten waarbij het zinvol is om te schatten DOEL 1		S herkennen wanneer een getal deelbaar is door 2, 10, 5 of 4 en door 8, 3 en 9. DOEL 1			het gemiddelde berekenen met hoofdrekenen en met de rekenmachine (herhaling) DOEL 2	de regels kennen voor de volgorde van de bewerkingen (herhaling) DOEL 2	handig tellen van alle mogelijke combinaties waarbij de volgorde wel/niet belangrijk is (optioneel) DOEL 4
					F herkennen wanneer een getal deelbaar is door 2, 10, 5 en 4 DOEL 1			uitrekenen van kwadraten en worteltrekken en de notatie van machten (optioneel) DOEL 4	ontbinden in priemgetallen (optioneel) DOEL 4	

BREUKEN

		S ongelijknamige breuken optellen en aftrekken DOEL 2	S een breuk met een breuk vermenigvuldigen DOEL 2	S breuken en gemengde getallen delen door een breuk DOEL 2	S complexe contextproblemen over procenten, verhoudingen, breuken en decimale getallen oplossen DOEL 3			S ongelijknamige breuken optellen, aftrekken en vermenigvuldigen (herhaling) DOEL 2		
		F benoemde gelijknamige en ongelijknamige breuken optellen en aftrekken (herhaling) DOEL 2	F een deel van een geheel berekenen en een heel getal met een benoemde breuk vermenigvuldigen (herhaling) DOEL 2	F breuken en gemengde getallen delen door een breuk (in context) DOEL 2	F eenvoudige contextproblemen over procenten, verhoudingen, breuken en decimale getallen oplossen DOEL 3			F benoemde gelijknamige en ongelijknamige breuken optellen en aftrekken en het berekenen van een deel van het geheel (herhaling) DOEL 2		

DECIMALE GETALLEN

S hoofdrekenend vermenigvuldigen met eenvoudige benoemde en onbenoemde decimale getallen en vermenigvuldigen met decimale getallen bij sommen als $2,9 \times 8,1$ en $24 \times 0,67$ en daarbij de komma plaatsen o.b.v. een schatting DOEL 2	delen met decimale getallen bij sommen als $18,88 : 5,9$; schatten – rekenen zonder komma (met rekenmachine) – komma plaatsen DOEL 2				S delen met decimale getallen DOEL 2				S hoofdrekenen (+, -, × en :) met eenvoudige benoemde en onbenoemde decimale getallen (herhaling) DOEL 1	
F hoofdrekenend vermenigvuldigen met eenvoudige benoemde decimale getallen en vermenigvuldigen met decimale getallen bij sommen als $2,9 \times 8,1$ en $24 \times 0,67$ en daarbij de komma plaatsen o.b.v. een schatting DOEL 2					F delen met benoemde decimale getallen DOEL 2				F hoofdrekenen (+, -, × en :) met eenvoudige benoemde decimale getallen (herhaling) DOEL 1	

VERHOUDINGEN

S met een gegeven kortingspercentage en oude prijs de nieuwe prijs uitrekenen en met de gegeven oude en nieuwe prijs het kortingspercentage uitrekenen DOEL 3	S rekenen met procenten en het totaal berekenen a.d.h.v. een percentage; met een gegeven kortingspercentage en nieuwe prijs de oude prijs uitrekenen DOEL 3	rekenen met verhoudingen; de relatie tussen percentages, breuken en verhoudingen (herhaling) DOEL 3			S rekenen met breuken, procenten en verhoudingen bij verschillende aanbiedingen DOEL 3			rekenen met verhoudingen (herhaling) DOEL 1		
F met een gegeven kortingspercentage en oude prijs de nieuwe prijs uitrekenen DOEL 3	F rekenen met procenten en het totaal berekenen a.d.h.v. een percentage; met een gegeven kortingspercentage en oude prijs de nieuwe prijs uitrekenen (herhaling) DOEL 3				F rekenen met eenvoudige breuken, procenten en verhoudingen bij verschillende aanbiedingen DOEL 3					

PROCENTEN

S met een gegeven kortingspercentage en oude prijs de nieuwe prijs uitrekenen en met de gegeven oude en nieuwe prijs het kortingspercentage uitrekenen DOEL 3	S rekenen met procenten en het totaal berekenen a.d.h.v. een percentage; met een gegeven kortingspercentage en nieuwe prijs de oude prijs uitrekenen DOEL 3		S redeneren over uitspraken met percentages, percentages boven 100% uitrekenen en met percentages rekenen bij hoeveelheden DOEL 3	S rekenen met breuken, procenten en verhoudingen bij verschillende aanbiedingen DOEL 3	S complexe contextproblemen over procenten, verhoudingen, breuken en decimale getallen oplossen DOEL 3					
F met een gegeven kortingspercentage en oude prijs de nieuwe prijs uitrekenen DOEL 3	F rekenen met procenten en het totaal berekenen a.d.h.v. een percentage; met een gegeven kortingspercentage en oude prijs de nieuwe prijs uitrekenen (herhaling) DOEL 3		F redeneren over uitspraken met percentages en kiezen tussen rekenen met breuken en via 1%, o.a. met de rekenmachine (herhaling) DOEL 3	F rekenen met eenvoudige breuken, procenten en verhoudingen bij verschillende aanbiedingen DOEL 3	F eenvoudige contextproblemen over procenten, verhoudingen, breuken en decimale getallen oplossen DOEL 3					

